

Aan: gemachtigde experten, multidisciplinaire teams
(MDT)

27/09/2022

INF/22/43

Contactpersoon KOC
E-mail koc@vaph.be
Telefoon 02 249 31 94
Bijlagen {}

Aangepaste referentielijst, referentielijst bis en hulpmiddelenfiches vanaf 1 oktober 2022

De referentielijst wijzigt vanaf 1 oktober 2022. De wijzigingen, die hier toegelicht worden, gelden voor aanvragen die ingediend worden vanaf die datum.

De belangrijkste wijzigingen betreffen de aanpassingen van de doelgroepen voor anti-decubitusmatrassen n.a.v. de nieuwe decubitusrichtlijnen, de nieuwe benamingen voor de luisterhulpmiddelen die beter afgestemd zijn op het huidige marktaanbod en aanpassingen aan de namen van de referenterubrieken en de beschrijvingen in de referenterubrieken in het domein wonen om een aantal elementen te verduidelijken.

Verder werden de beschrijvingen van de hulpmiddelen en de omschrijvingen van de doelgroepen van een groot aantal hulpmiddelenfiches herschreven om ze beter leesbaar te maken. Deze aanpassingen veranderen niets aan de inhoud van de fiches.

1. Activiteiten dagelijks leven

1. Anti-decubitusmatras: Statische matras en Statische oplegmatras

Een anti-decubitusmatras is noodzakelijk als personen zichzelf niet kunnen draaien of herpositioneren in lig. De doelgroepen in de hulpmiddelenfiches statische matras en statische oplegmatras zijn aangevuld met de doelgroepen 'personen met een ernstig functieverlies in beide onderste ledematen' en 'personen met een ernstig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat'.

Anti-decubitusmatrassen moeten gecombineerd worden met regelmatige houdingsverandering en systematische wisselhoudingen. De decubitusrichtlijn hieromtrent werd gewijzigd van 'verplicht draaien om de 4 uur' naar 'een draaifrequentie die rekening houdt met de specifieke situatie van de betrokkene'. De preventieve principes uit de nieuwe decubitusrichtlijn zijn opgenomen in de toelichting van de fiches. De specifieke voorwaarden in de doelgroepen van de fiches zijn overeenkomstig aangepast.

De doelgroepen voor statische matras en statische oplegmatras:

A Personen met een ernstig of volledig functieverlies in beide onderste ledematen

- die zichzelf niet kunnen draaien of herpositioneren in lig

B Personen met een ernstig of volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat

- waarbij het functieverlies zich aan dezelfde zijde situeert
- die zichzelf niet kunnen draaien of herpositioneren in lig

2. Anti-decubitusmatras: Wisseldrukmatras en Wisseldrukoplegmatras

Analoog aan de aanpassingen aan de nieuwe decubitusrichtlijn voor de statische matrassen zijn ook de toelichting van de fiches en de specifieke voorwaarden in de doelgroepen van de fiches wisseldrukmatras en wisseldrukoplegmatras aangepast.

Voor de wisseldrukmatrassen wordt de doelgroep niet uitgebreid.

De doelgroepen wisseldrukmatras en wisseldrukoplegmatras:

A Personen met een volledig functieverlies in beide onderste ledematen

- die zichzelf niet kunnen draaien of herpositioneren in lig

B Personen met een volledig functieverlies in een onderste en een bovenste lidmaat

- waarbij het functieverlies zich aan dezelfde zijde situeert
- die zichzelf niet kunnen draaien of herpositioneren in lig

2. Communicatie

1. Nieuwe benamingen voor luisterhulpmiddelen: merkgebonden streamers, solo-apparatuur: ontvanger, solo-apparatuur: zender, luisterhulpmiddel voor tv/radio zonder hoortoestel, smartphone gebruikt als luisterhulpmiddel

De technologische evolutie van de luisterhulpmiddelen gaat snel. Hierdoor zijn de huidige benamingen bluetooth-geluidsoverdrachtsysteem, FM zender, FM ontvanger eenzijdig, FM ontvanger tweezijdig, smartphone als zender voor bluetooth-geluidsoverdrachtsysteem, geluidsoverdrachtsysteem voor radio en tv (via IR of andere technologie) achterhaald en niet meer correct. De verwijzingen naar de technologie zijn uit de referentielijst en de hulpmiddelenfiches verwijderd. De nieuwe benamingen zijn:

Oude naam	Nieuwe naam
bluetooth-geluidsoverdrachtsysteem	merkgebonden streamers
FM apparatuur (zender, ontvanger eenzijdige aanpassing en ontvanger tweezijdige aanpassing)	solo-apparatuur (zender en ontvanger)
geluidsoverdrachtsysteem voor radio en tv (via IR of andere technologie)	luisterhulpmiddel voor tv/radio zonder hoortoestel
smartphone als zender voor bluetooth-geluidsoverdrachtsysteem	smartphone gebruikt als luisterhulpmiddel

De tweezijdige aanpassing bij FM-apparatuur is vervangen door de mogelijkheid om tweemaal een ontvanger aan te vragen bij solo-apparatuur.

3. Mobiliteit

1. Aanpassing auto: Bodemverlaging

In de beschrijving van het hulpmiddel is verduidelijkt dat 'alle andere aanpassingen aan het koetswerk' ook inbegrepen zijn in het refertebedrag.

2. Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Aangepaste vering, Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Elektrische lier, Aanpassing auto: Bodemverlaging: Aanvulling: Extra zitplaats

Aan de specifieke voorwaarden in de doelgroep van deze fiches is de specificatie 'die vrijwel wekelijks meerijden met de auto' toegevoegd.

3. Toevoeging 'inbegrepen materiaal en installatie' bij autoaanpassingen

In de beschrijving van verschillende autoaanpassingen is verduidelijkt dat 'materiaal en installatie' mee vervat zitten in het refertebedrag. Het gaat om de fiches:

- Aangepaste bediening van de versnellingsbak
- Aangepaste bestuurdersstoel
- Aangepaste parkeerrem
- Aanpassen vloer bestuurdersplaats
- Automatisatie toegang auto
- Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel
- Automatische rolstoelvergrendeling voor elektronische rolstoel: Aanvulling: Adapter bestuurdersstoel
- Automatische kofferklepopener
- Bodemverlaging: Aanvulling: Aangepaste vering

- Dakkofferlift
- Draaistoel voor passagiersplaats: Aanvulling: Elektrisch draai-element
- Draaistoel voor passagiersplaats: Aanvulling: Elektrische hoog-laagfunctie
- Extra parallelpedalen / Vloerverhoging
- Gaspedaal aan linkerkant
- Opbergsysteem voor elektrische rolstoel / scooter
- Kofferbaklift / plafondlift
- Gas geven ondersteund door externe kracht
- Gecombineerd, met een hand bediend bedrijfsrem- en acceleratiesysteem
- Gecombineerd, met externe kracht bediend bedrijfsrem- en acceleratiesysteem
- Handbediende rem
- Handmatig gas geven
- Maatregel om blokkering of activering van het gas- en / of rempedaal te voorkomen
- Pedalen op (nagenoeg) dezelfde hoogte
- Rolstoelplateaulift: Aanvulling: Verstevigde vloer
- Rolstoelvergrendeling
- Schuifdeur/telescopische deur
- Voetbesturing, spraakbediening van de elektrische functies

4. Wonen

1. Aanpassen slaapkamer

In de vorige beschrijving van het hulpmiddel stond dat de referterubriek ook kon aangevraagd worden voor het bouwen van een slaapkamer. Voor bouwen van een slaapkamer is er echter een aparte referterubriek met een hoger refertebedrag. De beschrijving van de fiche 'aanpassen slaapkamer' is aangepast zodat ze in overeenstemming is met het doel van de referterubriek.

2. Nieuwe namen voor de referterubrieken m.b.t. aanpassingen aan woonruimtes

De referterubrieken m.b.t. de terugbetaling van structurele aanpassingen aan de circulatieomgeving, garage, leefruimte, toegang tot de woning en toiletruimte werden aangeduid met de naam van die ruimte.

Om duidelijk te maken dat het om het aanpassen van de woonruimte gaat zijn de namen van de rubrieken aangepast:

Oude naam	Nieuwe naam
Circulatieomgeving (o.a. gang...)	Aanpassen circulatieomgeving (o.a. gang...)
Garage	Aanpassen garage
Leefruimte (keuken en living)	Aanpassen leefruimte (keuken en living)

Toegang tot de woning	Aanpassen toegang tot de woning
Toiletruimte	Aanpassen toiletruimte

3. Aanvullende trapeuning

In de beschrijving van het hulpmiddel wordt duidelijk gemaakt dat het gaat om een aanvullende trapeuning voor een trap binnenshuis.

4. Automatische garagepoortopener (uitgezonderd bij nieuwbouw)

Sinds de hulpmiddelenfiche van de automatische garagepoortopener werd opgesteld zijn er verschillende nieuwe bedieningssystemen zoals naderingsschakelaar, drukknop, afstandsbediening met drukknop, cijferklavier, badgelezer beschikbaar gekomen op de markt. De beschrijving van het hulpmiddel werd aangepast aan de huidige marktsituatie.

In de specifieke voorwaarden van de doelgroepen E, F, G, en H is de onlogische, foutieve verwijzing naar aangepaste handgrepen gecorrigeerd.

5. Nieuwe namen voor de referterubrieken bijbouwen woonruimte

De referterubrieken 'bijbouwen slaapkamer', 'bijbouwen badkamer' en 'bijbouwen badkamer en slaapkamer' worden ook gebruikt voor bv. het bijbouwen van een keuken als voor het inrichten van een badkamer op het gelijkvloers de ruimte gebruikt werd waar origineel de keuken was. Deze toepassing van de referterubriek is nu ook expliciet opgenomen in de naam van en de beschrijving in de fiches.

De nieuwe namen zijn:

Oude naam	Nieuwe naam
Bijbouwen badkamer	Bijbouwen badkamer / bijbouwen noodzakelijke ruimte i.f.v. inrichten badkamer op het gelijkvloers
Bijbouwen slaapkamer	Bijbouwen slaapkamer / bijbouwen noodzakelijke ruimte i.f.v. inrichten slaapkamer op het gelijkvloers
Bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers	Bijbouwen badkamer en slaapkamer / bijbouwen noodzakelijke ruimte i.f.v. inrichten badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers

6. Bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers:

Onderrijdbare/onderzitbare wastafel

De beschrijving van het hulpmiddel is aangepast. In de beschrijving is het stuk met de technische informatie over plaatsing en afmetingen weggelaten omdat deze eisen voor sommige personen met een handicap leidde tot een minder adequate oplossing. De technische informatie is nog wel behouden in de toelichting als 'best practice'.

7. Handgreep - beugel - toiletkader

Handgrepen en beugels zorgen voor ondersteuning bij het uitvoeren van transfers zoals bijvoorbeeld de transfer naar en van het toilet.

Als de plaatsing van een beugel of handgreep bij het toilet niet mogelijk is, bijvoorbeeld in een huurwoning of omwille van technische factoren, kan een toiletkader een goed alternatief zijn. Daarom is ook het 'toiletkader' opgenomen in de fiche. De doelgroep is dezelfde als de doelgroep voor handgrepen en beugels.

Omdat het refertebedrag bedoeld is voor de aankoop van 1 stuk wordt de benaming aangepast naar enkelvoud.

8. Hellingbaan

De naam van de referterubriek werd omgezet naar enkelvoud.

De beschrijving van de referterubriek is aangepast i.f.v. bruikbaarheid van de hellingbaan. De eis dat de minimale breedte van de hellingbaan 90 cm moet zijn, is geschrapt. In de praktijk is dit niet altijd realiseerbaar en is vaak ook niet nodig in een individuele situatie. De technische beschrijving is omgezet in een functionele beschrijving nl. 'De hellingbaan moet breed genoeg zijn om te gebruiken met een loophulpmiddel, een rolstoel of een scooter'.

De doelgroep van de hellingbaan is uitgebreid. Een hellingbaan kan volgens de fiches nu ook aangevraagd worden voor 'personen met een ernstig of volledig functieverlies in een of beide onderste ledematen'.

9. Herinrichten bestaande badkamer / herinrichten bestaande sanitaire ruimte /

bestemmingswijziging: inrichten badkamer in bestaande ruimte / kopen

aangepaste woning in functie van rolstoelgebruik : onderrijdbare/onderzitbare

wastafel en afbraakwerken

Aan deze fiche werden dezelfde aanpassingen gedaan als aan de fiche 'bijbouwen badkamer / bijbouwen badkamer en slaapkamer op het gelijkvloers: onderrijdbare/onderzitbare wastafel' (zie punt 6. onder 4. Wonen).

10.Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur:

Aanpassing bediening automatische deuropener of garagepoortopener

De beschrijving is aangepast zodat het duidelijk is dat het refertebedrag voor “Aanpassing bediening automatische deuropener of garagepoortopener” ook kan aangevraagd worden voor zelf aangekochte of reeds bestaande deuropeners of garagepoortopeners (bijv. in een huurwoning). De beperking “door het VAPH ten laste genomen” werd geschrapt in de beschrijving.

11.Omgevingsbedieningsapparatuur: Ontvangers en andere randapparatuur:

Aanpassing bediening elektrisch rolluik of gordijnopener

De toevoeging ‘(uitgezonderd bij nieuwbouw)’ is geschrapt uit de naam van referterubriek.

In de beschrijving wordt verduidelijkt dat ook de aanpassing van de bediening van elektrische rolluiken of gordijnopeners van elektrificaties die niet door het VAPH ten laste werden genomen, kunnen worden terugbetaald. Bijvoorbeeld elektrificaties die de persoon met een handicap zelf heeft laten uitvoeren in een nieuwbouw, elektrificaties in een huurhuis of elektrificaties die al waren uitgevoerd voordat de handicap verworven werd.

De naam van de referterubriek is in het enkelvoud gezet en er kunnen maximaal twee aanpassingen aan de bediening van een elektrisch rolluik of een gordijnopener terugbetaald worden. Met één “aanpassing bediening elektrisch rolluik of gordijnopener” kunnen indien gewenst twee bij elkaar geplaatste rolluiken samen aangestuurd worden. Dit is ook toegevoegd bij “inbegrepen”.

5. Herschrijven hulpmiddelenfiches

De hulpmiddelenfiches werden in de regelgeving ingevoerd op 1 juli 2019. Op dat ogenblik moesten ze een naadloze overgang vanuit de referentielijst mogelijk maken. Sindsdien zijn er fiches geschrapt, aangepast en bijgekomen. Bij een evaluatie van de hulpmiddelenfiches is vastgesteld dat niet alle fiches even duidelijk waren. Daarom zijn de fiches herschreven zonder de inhoud van de fiches aan te passen. In de beschrijving worden nog steeds dezelfde producten beschreven, de doelgroepen zijn behouden evenals de refertebedragen en -termijnen.

Vragen over de wijzigingen die werden toegelicht, kunt u stellen via de contactgegevens bovenaan deze infonota.

James Van Casteren
Administrateur-generaal